

Beleidsplan
Hervormde Gemeente Zweeloo
2013 - 2017

INHOUD

BLAD

1	VOORWOORD	2
2	INLEIDING	3
3	MISSIE EN VISIE SWEELER KERK	4
3.1	Missie	4
3.2	Visie	4
4	ORGANISATIE VAN DE GEMEENTE	5
4.1	Kerkenraad	5
4.2	Predikant	6
4.3	Stichtingsbestuur 'behoud Sweeler kerk'	8
5	BELEIDSVOORNEMEN PASTORAAT	9
6	BELEIDSVOORNEMEN JEUGD	10
7	BELEIDSVOORNEMEN DIACONIE	11
8	BELEIDSVOORNEMEN VORMING EN TOERUSTING	12

BIJLAGE

1	Plaatselijke regeling
---	-----------------------

1 VOORWOORD

Om de stip aan de horizon verder in te kleuren heeft de kerkenraad in haar vergadering van 13 februari 2013 dit beleidsplan vastgesteld.

De leden van de Hervormde Gemeente Zweeloo hebben ons namelijk opdracht gegeven om als zelfstandige 'vrijzinnig Hervormde (dorps) Kerk' verder te gaan.

Hoewel we, afgemeten aan de zondagse dienst, nu niet direct kunnen spreken van een groeiende gemeente, is er wel sprake van een hechte gemeente.

De Kerkenraad zelf heeft haar inzichten en inspiratie verder verfijnd en herkend in het door ds. Beekman gepubliceerde epistel "Leve de Dorpskerk". Ook wij menen zaken die daarin worden genoemd te herkennen voor onze eigen gemeente.

Zo is een groot deel van onze leden betrokken bij de 'Dorpskerk' op zich, maar laten zich minder of niet zien in de zondagse diensten.

De inzet en betrokkenheid van leden is echter groot. We blijven daarom een 'Kerk om de hoek bieden'.

Ook blijven we de nieuw te beroepen dominee een 'eigen pastorie bieden'. Om dit te blijven doen neemt de 'Stichting tot beheer Sweeler kerk' het eigendom van de pastorie over.

We hopen dat onze nieuwe man of vrouw welke als dominee verbonden zal zijn aan onze prachtige gemeente, zich herkend in dit beleidsplan en daarbinnen met al haar vrijheden weet te bereiken, de doelen welke de Kerkenraad namens de gemeente heeft gesteld.

Februari 2013

Epke Wiersma

Waarnemend voorzitter Kerkenraad.

2 INLEIDING

De vrijzinnige Hervormde gemeente Zweeloo maakt deel uit van de PKN en heeft haar diensten en verdere activiteiten in de Sweeler kerk, welke staat aan De Wheem 10 7851TA te Zweeloo.

Het monumentale kerkgebouw wordt beheerd door de 'Stichting behoud Sweeler Kerk'. Het eigendom berust bij de Hervormde gemeente. De Hervormde gemeente bezit naast het genoemde Kerkgebouw aan de Wheem eveneens een ambtswoning gelegen aan het Eswegje 2 te Zweeloo en bezit ca. 25 ha agrarische grond.

De vrijzinnige Hervormde gemeente Zweeloo ziet in mei 2013 haar predikant na 27 dienstjaren met emeritaat gaan. In het najaar van 2012 is besloten om als zelfstandige gemeente verder te gaan. Dit besluit heeft plaatsgevonden nadat de leden van de Kerk zijn gehoord. De invulling van de vacature zal echter 'parttime zijn'.

De Hervormde gemeente Zweeloo heeft 185 belijdende leden en 243 doopleden in 2012. Deze leden wonen over het algemeen binnen de grenzen van de oude gemeente Zweeloo en betreft de dorpen Aalden, Benneveld, Meppen, Wezup, Wezupperbrug en Zweeloo.

Ons besluit om door te gaan als zelfstandige vrijzinnig Hervormde gemeente heeft met name te maken om onze kerk als dorpskerk haar functie te laten behouden. Niet alleen voor de zondagse dienst maar ook voor veel meer activiteiten. Te denken hierbij aan:

- Exposities;
- Trouwpartijen;
- Concerten;
- Culturele activiteiten;
- Open Monument dagen;
- Kerkenpad dagen;
- Lezingen.

We blijven dus heel bewust onze kerkleden een 'kerk om de hoek bieden' met als inspiratie dat de kerk als gebouw voor veel betrokkenen een middelpunt van bijeenkomsten kan zijn. Daarnaast zijn veel vrijwilligers erg betrokken bij 'het gebouw' en heeft het als baken een belangrijke betekenis.

We geloven niet in grote bovendorpse verbanden met de overtuiging dat schaalvergroting leidt tot verkleining van de gemeente.

Ondanks dat de gemeente geen voorstander is van structurele samenwerking staat zij wel open voor incidentele samenwerking daar waar raakvlakken zijn. Te denken valt hierbij aan catechese, openlucht diensten en kerstnachtdienst.

Het voornemen van de Kerkenraad is, vanuit het oogpunt van kostenbesparing, om het bezit van de Pastorie te vervreemden. En de rente inkomsten van dat geld te benutten voor de 'pastoralia rekening'.

3 MISSIE EN VISIE SWEELER KERK

3.1 Missie

In deze beleidsperiode (2013-2017) willen we zorgen voor een trouwe en langdurige verbondenheid van leden van onze Kerk aan de Hervormde gemeente Zweeloo en de Sweeler Kerk in het bijzonder.

Ons (voort) bestaansrecht leiden we af van het besluit genomen door de Kerkleden in november 2012 waarin breed gedragen is besloten dat er een zelfstandige vrijzinnig Hervormde gemeente Zweeloo moet blijven bestaan. Dit betekent dat er een actieve houding vanuit de Kerk naar haar leden is maar ook naar de mensen in haar omgeving. Hierbij verliezen we niet uit het oog dat er een eigen motivatie voor Kerkgang en betrokkenheid bij activiteiten vanuit de Kerk is. Als dorpskerk willen wij onze betrokkenheid tonen in de gemeenschap.

Een bijzondere opgave is om ook jeugd en hun ouders meer bij de diensten te betrekken om daardoor een sterkere verbondenheid na te streven. Dit aspect is met name voor onze toekomst en voortbestaan van de gemeente belangrijk.

De (zondagse) diensten mogen een meer eigentijdse invulling krijgen, waarbij we, zonder de persoonlijke contacten te verliezen, ook via de digitale media zullen communiceren met mensen welke geen kerkgang (meer) kunnen of willen.

Onze predikant zorgt naast de geestelijke ondersteuning op een breed gebied, dusdanig geïntegreerd te zijn dat hij/zij een beeld krijgt om daar waar nodig is contacten te onderhouden dan wel aan te gaan, met als doel het bereiken van (een grotere) betrokkenheid bij onze Kerkelijke gemeente. Dit onder de mensen begeven en gevraagd en ongevraagd steun verlenen en diensten vragen en betrokkenheid tonen is van belang.

3.2 Visie

De bovengenoemde missie willen we realiseren door het beroepen en aanstellen van een eigen predikant weliswaar in 'parttime' maar wel met als uitgangspunt de bovengenoemde missie na te streven.

In het beleidsplan hebben we vier doelstellingen geformuleerd die we de komende jaren samen met de predikant willen vervullen. We verwachten dat de predikant zich herkent in de missie en de gestelde doelen wil helpen realiseren. De doelen betreffen:

1. Het duurzaam verbonden zijn binnen onze kerkelijke en burgerlijke gemeente;
2. Het voortbestaan van de vrijzinnig hervormde gemeente Zweeloo;
3. Het betrekken van jeugd en hun ouders;
4. Het meer een eigentijds invulling geven van de eredienst.

Een van deze doelen is ook de vertaling naar de meer moderne vormen van samenzijn en viering. Dit kan met behulp van de eerdere genoemde hulpmiddelen.

4 ORGANISATIE VAN DE GEMEENTE

4.1 Kerkenraad

De kerkenraad is het bestuur van de protestantse kerkelijke gemeente. Zo draagt de kerkenraad zorg voor de dienst van Woord en sacramenten en geeft leiding aan leven en werken van de gemeente.

De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente: predikant, ouderlingen-kerkrentmeesters en diakenen. De leden van de kerkenraad worden gekozen door de gemeente of voorgedragen door de leden van deze raad.

De kerkenraad vergadert normaliter 1 maal per maand en indien nodig meerdere keren. Het moderamen bereidt deze vergadering voor.

De raad bezoekt nieuwe gemeenteleden (sporadisch) en leden ter gelegenheid van hun verjaardag (met uitzondering van 80 en 85 jaar en ouder). Op de kerkenraadvergadering wordt afgesproken wie waar heen gaat.

Naast het college van Kerkrentmeesters, dat onderdeel uitmaakt van de Kerkenraad, kent ze het ambt van Diaken en Ouderlingen. De Kerkrentmeesters zijn tevens ook ouderling.

De administratie van de Kerk wordt uitgevoerd door een administrateur welke geen lid is van de Kerkenraad.

De Kerkenraad zal zorg dragen dat er ruimte op een website beschikbaar is voor een betere en snellere communicatie. De predikant is bereid deze dagelijks te onderhouden en bijv. zijn preek en pastorale mededelingen te delen. Ook het plaatsen van de (digitale opname) van de preek- en dienst behoort daartoe

4.2 Predikant

De predikant bezoekt zieken en anderen die zijn pastorale aandacht vragen. Verjaardagsbezoek, niet noodzakelijkerwijs op de dag zelf, legt hij/zij af bij mensen die 80 worden en zij die 85 of ouder zijn.

Hij/ zij bezoekt desgewenst gemeenteleden in ziekenhuizen (met name Scheperziekenhuis Emmen) en verpleeghuizen (met name De Horst in Emmen).

De predikant is beschikbaar en flexibel en ook aanspreekbaar voor mensen uit de dorpsgemeenschappen die niet kerkelijk zijn.

Het werk van de predikant omvat verder:

- begrafenissen en crematies (aantal 20-25 per jaar plus de nazorg);
- diensten voorbereiden en voorgaan; kinderkerstfeest op 2e kerstdag;
- godsdienstonderwijs lagere school;
- bezoeken van vergaderingen van de classis, de werkgemeenschap;
- contact met Gereformeerde kerk en predikant i.v.m. gezamenlijke openluchtdiensten en kerstnachtdienst;
- contacten onderhouden met naburige predikanten (van de zanddorpen) over bijvoorbeeld het leerhuis;
- bijdrage aan de kerkbode (de gezamenlijke kerkbode van de zanddorpen);
- gespreksgroep;
- doop, belijdenis, huwelijksinzegening (sporadisch);
- actieve houding naar de leden;
- catechese.

De predikant, in samenwerking met de kerkenraad, heeft naast de moderne wijze van communiceren ook de Kerkbode beschikbaar voor mededelingen van lief en leed en andere zaken.

Hij vormt de spil hierin om deze maandelijks kopij aan te leveren en anderen te betrekken bij het aanleveren van deze kopij. Deze kopij is aandachtig en waardevol voor veel (oudere) leden van onze Kerk.

In de dagelijkse contacten met leden van de Kerk is de predikant bereid aan te geven dat de keuze voor een zelfstandig vrijzinnig Hervormd Zweeloo ook financiële consequenties heeft. Uiteraard moet deze informatie passen in gesprekken en niet een doel op zich zijn.

De gemeenteleden zijn gewend regelmatig (verjaardagen) en pastoraal / sociaal contact via een huisbezoek te hebben. Vooraf is veelal een kleine blijk van belangstelling gestuurd via de lokale bloemist.

De predikant neemt initiatief om enkele groepen bijeen te brengen die n.a.v. van een (bijbel) boek om (enkele) gesprekken te voeren. De predikant zorgt voor een relevante bijdrage en explicatie.

Er zal (ook door de predikant) nagegaan moeten worden om meer jongere leden te betrekken bij het 'kerkenwerk' in brede zin en bij de zondagse dienst in het bijzonder. Daarbij is het mogelijk meer hedendaagse zaken te betrekken en zal er een mogelijkheid zijn voor leden welke niet (meer) naar de kerk willen of kunnen komen toch de wekelijkse dienst te volgen. De Kerkenraad zal daar voldoende middelen voor beschikbaar stellen.

Er zal (iedere keer opnieuw) een serieuze poging gedaan worden om (jonge) kinderen bij (catechese) groepen te betrekken en of er zal gelegenheid worden geboden om kinderen in (leeftijds) groep(jes) kennis te laten maken met de bijbel en haar verhalen. Deze groep(jes) kunnen eventueel in gezamenlijkheid met de Gereformeerde Kerk Aalden en of een andere aanpalende Kerk worden opgepakt.

De inzet van de predikant, kerkenraad en vrijwilligers hebben als doel een betrokken gemeente te zijn die overtuigd is van het nut van een dorpskerk met daarbij de inbreng van elk individu op zijn of haar eigen wijze.

Dit resultaat is meetbaar aan de hand van financiële betrokkenheid van de leden maar zeker ook aan de hand van 'geestelijke' betrokkenheid. Uiteraard zal de Kerkenraad en haar leden en verder nauw betrokkenen bij het 'kerkenwerk' mede zorg dragen dit doel te bereiken.

Na een zinvolle inwerkperiode zal de nieuwe predikant ook een duidelijk jaarplan maken met bovengenoemde doelen en uitgangspunten.

Jaarlijks zal de Kerkenraad, in gezamenlijkheid, dit plan vaststellen en het vorige evalueren.

Onze visie is om een Kerk te zijn waar mensen hun geestelijke energie kunnen opladen en kunnen uiten. We stellen daarbij de uitgangspunten van het 'vrijzinnige' Hervormd zijn centraal.

Dit betekent dat we mensen in hun waarde laten, hun gewoonten en (eigen)aardigheden respecteren en accepteren en hun kwaliteiten willen benutten.

Uiteraard stellen we de bijbel als boek centraal en willen we naar voorbeeld hiervan leven en handelen. We zijn echter geen Kerk van 'hel en verdoemenis' maar meer een Kerk van 'vergeving en nieuwe kansen'.

Wel zullen we leden van onze Kerk blijven aanspreken op hun financiële bijdrage tot instandhouding van onze Kerk en hun bijdrage daaraan tot 'de gemeente' in het algemeen.

Samengevat is dus van toepassing: wat wil en kan wel en dus minder wat moet.

We huldigen de uitgangspunten van 'de Dorpskerk' (studie Ds. Wim Beekman zomer 2011) waarbij het aanwezig zijn van het gebouw voor veel gemeenteleden een belangrijke betekenis heeft. We bieden daarbij de 'Kerk om de hoek'.

Schaal vergroting vanwege verkleining van het aantal leden door versterving is nu dus ook nog niet aan de orde, aan het einde van deze beleidsperiode moet bezien worden welke keuze en mogelijkheden het beste zijn om het gestelde doel te behalen.

4.3 Stichtingsbestuur 'behoud Sweeler kerk'

Het stichtingsbestuur 'behoud Sweeler Kerk' bestaat in meerderheid uit leden van de Kerkenraad van de Hervormde gemeente Zweeloo. Deze stichting heeft een eigen vermogen opgebouwd uit diverse giften en legaten. Van dit vermogen kan jaarlijks de renten benut worden t.b.v. onderhoud, verzekering en verwarming van het gebouw.

In 2013 wordt bekeken of de stichting 'behoud Sweeler Kerk' haar doelomschrijving kan verruimen. Er wordt namelijk overwogen al het vastgoed (opstallen) in deze stichting onder te brengen en te beheren. Concreet betekent dit dat de Pastorie verworven zou kunnen worden, zodat deze beschikbaar kan blijven voor de Hervormde gemeente Zweeloo.

Ook het onderhoud van het monumentale orgel welke in het kerkgebouw aanwezig rekt de stichting tot haar taak. In het najaar van 2012 en het voorjaar van 2013 is dit monumentale Proper Orgel volledig gerestaureerd.

5 BELEIDSVOORNEMEN PASTORAAT

Het pastoraat rust op drie pijlers; de bezoekgroep, de kerkenraad en de predikant.

De bezoekgroep bestaat uit enkele leden van de kerkenraad en enkele gemeenteleden. De bezoekgroep vergadert 4 maal per jaar (feb-mei-aug-nov) om te overleggen wie aandacht nodig heeft en hoe dat het beste kan gebeuren.

De leden van de bezoekgroep worden via een agenda op de hoogte gesteld van de inhoud van de komende vergadering. Zo houdt men elkaar en de dominee (per telefoon, per mail of via de dienst op zondag) op de hoogte en wat de stand van zaken is. De kerkenraadsleden brengen dit in de kerkenraadsvergadering.

Ook worden gemeenteleden in bejaardenhuizen bezocht. Sommige bejaardenhuizen vallen buiten onze kerkelijke gemeente. Deze gemeenteleden worden bezocht omdat zij graag bij de gemeente Zweeloo willen blijven, of op verzoek van de familie (perforatie leden).

Twee leden van de bezoekgroep bezoeken 4 á 5 gemeenteleden per keer. Op jaarbasis komt dit neer op ongeveer 8 bezoeken. De bezoekgroep stuurt ook wel eens een kaartje als gemeenteleden jarig of ziek zijn.

In de Korenhof organiseren vier leden van de bezoekgroep en 2 leden van de Gereformeerde kerk samen een gezellige 'Korenhofmiddag'. Voorafgaande aan deze middag wordt op een ochtend de voorbereidingen getroffen wat men die middag wil gaan doen. Alle bewoners van de Korenhof krijgen een persoonlijke uitnodiging in de brievenbus. Deze middag verloopt via een vast patroon; opening, 3 kaarsen aansteken, zingen, lezen uit de bijbel, voordragen van een gedicht (geen gebeden).

De Zusterkring, ontstaan uit de oud Hollandse kerk Sleen, Zweeloo, Oosterhesselen en Dalen, is een groep oudere dames die 1 maal per 14 dagen een gezellige avond hebben. Wegens hun hoge leeftijd zal metertijd deze kring niet meer actief zijn. De zusterkring levert tekst aan voor de kerkbode.

De Zusterkring verzorgt de bloemen voor elke zondagsdienst. Een kerkenraadslid neemt dan vanuit de zondagsdienst het boekje mee naar een gemeentelid, bijvoorbeeld degene die ziek is of een steuntje in de rug nodig heeft, dit wordt vermeld in het boekje welke ligt in de consistoriekamer.

6 BELEIDSVOORNEMEN JEUGD

De kerk van Sweel staat in het midden van de gemeente. Dit geldt voor jong en oud. De laatste jaren is de aanwezigheid van jongeren en diensten en betrokkenheid van jeugd afgenomen.

Activiteiten die goed draaien zijn het geven van godsdienstles op de Openbare school "de Anwende" te Aalden en het vieren van een jaarlijkse kinderkerstdienst op 2^e kerstdag. Deze kinderkerstdienst wordt georganiseerd door een aantal betrokken jongeren onder leiding van de predikant. Een belangrijk onderdeel van de kinderkerstdienst is ook het meer betrekken van kinderen door het bieden van andere activiteiten. Zo vindt er enkele weken voor de dienst een knutselochtend of middag plaats.

In 2012 heeft de Kerkenraad een verjonging ondergaan met het beroepen van twee veertigers. Hiermee denken we meer binding te kunnen maken met de jeugd en hen zo meer te betrekken. De verjonging van de kerkenraad zal de komende jaren nog meer zijn beslag krijgen. Bij eventuele opvolging is verjonging dan ook een belangrijk uitgangspunt.

Verder denken wij aan het opstellen van een werkplan specifiek voor jeugd. Wat leeft er en hoe wil de jeugd graag worden betrokken. Als kerkenraad nemen we het voortouw bij het opstellen van het werkplan in 2013. Daarbij zoeken we naar actieve jonge gemeenteleden. Onze nieuwe predikant speelt hierbij een belangrijke rol. Punten die in het werkplan aan de orde kunnen komen zijn:

- Organiseren thema-avonden, aansluitend op actuele thema's;
- Kindercatechese;
- Godsdienstonderwijs;
- Kinderkerstdienst;
- Samenwerking andere gemeenten;
- Ruimte voor eigen initiatief kinderen en jongeren;
- Geloofsopvoeding.

7 BELEIDSVOORNEMEN DIACONIE

De diaconie is het college van diakenen en een diaken is een gekozen lid van de kerkenraad met als taak het helpen van kerkleden en anderen die hulpbehoevend zijn. In de huidige tijd worden termen gebruikt als solidariteit en dienstverlening. De diaconie is verantwoording verschuldigd aan de kerkenraad.

Het college van diaken van de Sweeler kerk kampt met een minimale bezetting. De administratie van de diaconie wordt uitgevoerd door een administratrice welke geen lid is van de kerkenraad.

Het voorzitterschap is niet vervuld zodoende worden alle beslissingen doorgeschoven naar de kerkenraad. Het secretariaat en het kosterschap worden wegens onderbezetting ingevuld door één en dezelfde diaken.

De diaconie zorgt waar nodig voor financiële ondersteuning dat kan zijn plaatselijk, aan de landelijke kerk of aan hulpverleningsorganisaties. Zo geeft de diaconie vaste bijdragen aan o.a. JOB, Bijbelzondag, Israël zondag, landelijke collectes en variabele bijdragen aan o.a. Bijz. Leerstoel Prot. Theologie Groningen, ontspoorde jongeren, gezinnen die “buiten hun schuld” hulp nodig zijn. Tevens biedt de diaconie zoveel mogelijkheden aan “de hulpvrager” dat wat er is en kan en verwijst indien nodig door naar desbetreffende instanties.

De diaconie heeft in haar bezit eigen grond en een klein vermogen. Deze huur- en rente opbrengsten komen ten gunste van de diaconie. Daarnaast is regelmatig een collecte tijdens de kerkdienst welke bestemd is voor de diaconie. Zo komen voor rekening van de diaconie o.a. de bloemen voor de jarigen, bloemen voor jubilea, de bloemen voor de kerkdiensten, vergaderkosten Spil van de kerkenraad en van de Zusterkring en de onkosten van de koffietafel.

8 BELEIDSVOORNEMEN VORMING EN TOERUSTING

Een mens is nooit te oud om te leren, dat geldt ook voor het leren in de kerk. Met het oog daarop stelt de kerkenraad elk jaar een programma samen. Er is een royaal aanbod aan kringen en thema-avonden: "elk wat wils".

Het doel is om elk jaar de gemeente een programma van vorming en toerusting aan te bieden, dat zoveel mogelijk aansluit bij de behoeften en interesses van de diverse gemeenteleden. Dit aanbod staat nadrukkelijk ook open voor belangstellenden van buiten de eigen kerkgemeenschap. Het algemene beleid van de kerkenraad dient als leidraad.

Zowel landelijk als regionaal is er een gevarieerd aanbod van vorming en toerusting voor ambtsdragers en leden van diverse kerkelijke groepen. De kerkenraad ziet het als haar taak om dit aanbod toegankelijk te maken voor onze gemeenteleden en hun te stimuleren tot deelname. Als kleine gemeente kunnen we ons dan ook in dit opzicht gedragen weten door een groter kerkelijk verband! De commissie wil aan het bovenstaande vormgeven door:

- publicatie in de Kerkbode;
- groepen/personen attenderen op bepaalde activiteiten.

BIJLAGE 1 Plaatselijke regeling